

ОБЩИНА ЧЕПЕЛАРЕ

Гр. Чепеларе, 4850, ул. "Беломорска" 44Б, тел. 03051/8280 (0882392711)
факс 03051/8279 (0882392710), e-mail: mail@chepelare.bg
web: www.chepelare.org

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ЧЕПЕЛАРЕ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА От Боран Хаджиев – Кмет на Община Чепеларе

ОТНОСНО: *Одобряване на План-сметка за необходимите разходи по сметосъбиране и сметоизвозване, обработка на депо и поддържане на териториите за обществено ползване и определяне на размера на такса „Битови отпадъци“ за населените места на територията на Община Чепеларе за 2026 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В изпълнение на чл. 66 от Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/, Общинският съвет следва да определи годишния размер на таксата за битови отпадъци /ТБО/, която ще плащат собствениците и/или ползвателите на недвижими имоти, разположени на територията на Община Чепеларе през 2026 година.

I. Правно основание

В съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и ЗМДТ, Община Чепеларе осигурява за населението услуги по сметосъбиране и транспортиране на битови отпадъци до депа за тяхното третиране в съоръжения и инсталации и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината.

Към края на 2025 г. ситуацията с такса битови отпадъци (ТБО) за 2026 г. е белязана от нови законодателни отлагания и подготовка на общините за преход към нов модел на определяне. Ето и ключовите факти:

✓ **Отлагане на реформата:** Въпреки първоначалните планове за въвеждане на принципа „замърсителят плаща“ от 1 януари 2026 г., в края на 2025 г. бе обявено, че **задължителното прилагане на новата методика се отлага за 2027 г.**

✓ **Действащ модел за 2026 г.:** Общини ще продължат да изчисляват таксата по стария начин – на база данъчна оценка и промил от стойността на имота, поне за още една година.

✓ **Деклариране на данни:** В много общини бяха обявени кампании за подаване на декларации за броя на ползвателите на имотите с цел събиране на информация.

✓ **План-сметки и увеличение:** Общините вече публикуват проекти на своите план-сметки за разходите по управление на отпадъците през 2026 г., като се предлага увеличение на размерите на ТБО поради нарасналите транспортни, административни и други разходи свързани с дейностите по чистотата.

Определянето и администрирането на таксата за битови отпадъци (ТБО) за 2026 година се извършва в съответствие със следната нормативна уредба:

➤ **Закон за местните данъци и такси (ЗМДТ):** На основание на приетите изменения в Преходните и заключителните разпоредби на ЗМДТ (обн. ДВ, бр. 102 от 2024 г. и последващи изменения през 2025 г.), задължителното прилагане на новите основи за изчисляване на ТБО, базирани на количеството отпадък (принцип „замърсителят плаща“), е отложено за **1 януари 2027 г.**

➤ **Законодателен режим за 2026 г.:** За преходния период на 2026 г., съгласно чл. 67 от ЗМДТ и действащите законови отсрочки, размерът на таксата се определя по досегашния ред – пропорционално върху основа, определена от Общинския съвет (данъчна оценка на имота, отчетна стойност на активите или друга приета от общината база), доколкото не може да се установи точното количество на битовите отпадъци.

➤ **Закон за управление на отпадъците (ЗУО):** Във връзка с изискванията за пълно възстановяване на разходите за дейностите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците, както и за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

➤ **Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Чепеларе**

➤ **План-сметка за 2026 г.,** която следва да се представи на Общински съвет Чепеларе, включваща необходимите разходи за съответната година.

Всички разходи, заложи в План-сметката за ТБО за 2026 г., са изготвени и калкулирани съгласно Закона за счетоводството на Република България и приложимите европейски стандарти за публичен сектор. Макар разчетите и плащанията да се извършват в официалната парична единица на страната – български лев (BGN) за целите на прозрачността и сравнимостта с европейските изисквания, вътрешните анализи и някои агрегирани данни са представени в евро (EUR) по фиксирания валутен курс, тъй като общината се подготвя за предстоящото въвеждане на единната европейска валута.

Услугите по чистотата се финансират с приходите от такса за битови отпадъци по ЗМДТ и всички относими за календарната година разходи на общината за извършване на дейности при предоставянето на услугите, като тези разходи се включват в План-сметка и се покриват със средствата събрани от тази такса.

Съгласно чл. 66 от ЗМДТ, таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, посочени в чл.66, ал.1, т.1 – 3 от същия закон.

По реда на чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ, границите на районите и видът на предлаганите услуги по чл. 62 от ЗМДТ, както и честотата на събиране и извозване на битовите отпадъци се определят със заповед на Кмета на общината. В изпълнение на това си задължение, Кметът на Община Чепеларе е издал заповед № 432/20.10.2025 г., в която са посочени районите и видът на услугите по чл. 62 от ЗМДТ, които през 2026 г. общината ще предоставя, както и кратността на събиране и извозване на битовите отпадъци.

Таксата за битови отпадъци се определя въз основа на одобрена план-сметка, с която са определени необходимите разходи за всяка от дейностите, посочени в чл.66, ал.1 от ЗМДТ, а именно:

1. Събирането на битовите отпадъци, транспортирането им до инсталации и съоръжения за третиране, както и осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

2. Третиране на битовите отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци, включително обезпеченията по чл. 60 и отчисленията по чл. 64 от ЗУО.

Разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗУО: „За обезвреждане на отпадъци на регионално или общинско депо за неопасни отпадъци и на депа за строителни отпадъци се правят отчисления в размер и по ред, определени с НАРЕДБА № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци.

През 2026г. отчисленията по чл.64 от ЗУО, дължащи се от общините за всеки тон депониран отпадък остават – 95 лева на тон. Увеличението на размера на отчисленията за всеки тон депониран отпадък през годините расте в диапазон от 15 лева на тон през 2013 година до 95 лева на тон след 2022 година.

3. Поддържане на чистотата на уличните платна, площади, алеи, паркове и други територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за обществено ползване.

Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя пропорционално върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ в две направления:

1. За жилищни и вилни имоти на граждани и юридически лица – пропорционално върху данъчната оценка, определена по норми съгласно Приложение № 2 от ЗМДТ;

2. За нежилищни имоти на юридически лица върху по-високата между отчетната стойност и данъчната оценка на имота.

При установено ползване на определени съдове за смет, юридическите лица могат да подадат заявление-декларация по образец – Приложение № 1 към Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги в Община Чепеларе до Кмета на общината, като се посочват базовите данни на недвижимия имот, както видът и броя на необходимите съдове. За нежилищните имоти на предприятия и фирми, за които има подадена декларация в срока по чл. 23, ал.1 от Наредбата, таксата за услугите по сметосъбиране, извозване и депониране се определя според количеството в лева за годината за стандартен съд съгласно установения график, утвърден със Заповед № 432/20.10.2025 г. на Кмета на Община Чепеларе и определения промил за поддържане на териториите за обществено ползване.

Предвид нарастване на разходите в частта на събирането и третирането на битовите отпадъци, предлагаме през 2026 г. цената на съдовете за смет да се увеличи на годишна база, както следва:

- за контейнер тип „Бобър” 1,1 куб. от 9 815 лв. на 13 256 лв./ 6 778 евро;
- за кофа тип „Нева” 240 л. от 2 172 лв. на 2 892 лв./1 479 евро

№	Пояснения	Цена на тон	Кратност	Неупл.отп. ЗА 1 бобър	Цена на съд
1	Стойноса на разходите от план-сметката в частта на сметосъбиране и ДЕПО	372,12	176	202,4	13 256
	т.1+т.2 (921741+566743=1488484):4000тона=372,12 цена на един тон отпадък				

Съгласно чл. 22 (1) от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в Община Чепеларе, таксата не се събира в пълен размер, когато Общината не предоставя услугата и не извършва разходи по чл. 19 от Наредбата, както следва:

(2) За незастроени урегулирани поземлени имоти на граждани и юридически лица се дължи такса само за поддържане на чистотата на обществените места до реализиране на предвиденото застрояване в груб строеж, констатирано с протокол за строителна линия, протокол за степен на завършеност по реда на чл. 181, ал. 2 от Закон за устройство на територията (ЗУТ) или разрешение за поставяне на временни и преместваеми обекти, съгласно чл. 54 и чл. 56 от ЗУТ.

(3) Обстоятелствата по ал.2 подлежат на проверка извършвана от съответните длъжностни лица към Община Чепеларе или кметовете на кметства и кметски наместници по населени места, като при необходимост се изискват допълнителни документи и/или декларации от собствениците, както и информация за ползвани през годината услуги от „В и К” ООД, Енергоснабдяване или други доставчици. При констатирано ползване на недвижимия имот таксата се събира в двоен размер за установения период.

Предлаганата План-сметка включва необходимите разходи през 2026 г. за всяко населено място по дейности, както следва:

- събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за

третирането им;

- осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци;
- третиране на битовите отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците;
- поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за обществено ползване (почистване на улици площи и алеи, междублокови пространства, детски площадки, паркове и гробищни паркове, почистване на сервитутни зони на общински пътища, почистване при извънредно настъпили обстоятелства, почистване на нерегламентирани сметища, почистване на дъждоприемни канали и шахти, речни корита, дерета и др. в рамките на населеното място, почистване, косене на трева в обектите от зелената система на населеното място и обезпаразитяване).

II. Принципи при разработването на план-сметката

Съгласно чл. 8 от ЗМДТ, Общинският съвет определя размера на таксите при спазване на следните принципи:

✚ Предвидените средства да гарантират необходимите разходи за осъществяване на дейностите, посочени в чл. 66, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗМДТ, включително и за заплащането на отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО;

✚ Подобряване качеството на живот на хората и поддържане на чиста околна среда, посредством предоставянето на качествени услуги по събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци.

✚ Достигане на по-висока степен на събираемост на определената такса за битови отпадъци.

III. Формиране на план-сметката

Работният вариант на План-сметката за ТБО за 2026 г. е изготвен на база анализ на очакваните разходи през 2026 г., както и въз основа на действащите договори с изпълнители по утвърдените им цени и прогнозни количества отпадъци за 2026 г.

В съответствие с новата *Наредба за реда и изготвяне и образца на план-сметката за относимите разходи за извършване на дейностите по предоставяне на услугите, за които се заплаща таксата за битови отпадъци, и за начина на изчисляване размера на таксата при прилагане на основите, предвидени в Закона за местни данъци и такси*, приета с ПМС № 93 от 04.04.2024 г., (обн., ДВ, бр. 31 от 09.04.2024 г.) е направен обстоен анализ на разходите за всички видове услуги по чл.62 от ЗМДТ.

Предвид горното за предстоящата 2026 г., няма изменение във видовете основи за определяне на таксата за битови отпадъци. Основа за определяне на таксата за битови отпадъци за недвижимите имоти на гражданите и жилищните имоти на предприятията е данъчната им оценка, а за нежилищните имоти на юридическите лица – тяхната отчетна стойност, в съответствие с действащите нормативни разпоредби. На предприятията е предоставена и възможност да заплащат таксата според заявеното от тях количество битови отпадъци, съобразно вида и броя на съдовете за съхраняване и честотата на извозване.

На горните основания, за 2026 г. са подадени 30 бр. декларации по чл.23, ал.1 от Наредбата за определянето на местните такси и цени на услуги в Община Чепеларе.

Планираните разходи за 2026г. са съобразени с:

❖ **Ръст в минималната работна заплата и разходите за труд:** Считано от 1 януари 2026 г., минималното възнаграждение се повишава с 12,6%, което пряко влияе върху разходите за персонала, ангажиран със сметосъбирането и ръчното метене.

❖ **Енергийни разходи и горива:** Нарастването на цените на горивата и техническата поддръжка на специализираните автомобили налага корекция в план-сметката.

❖ Сключени нови договори:

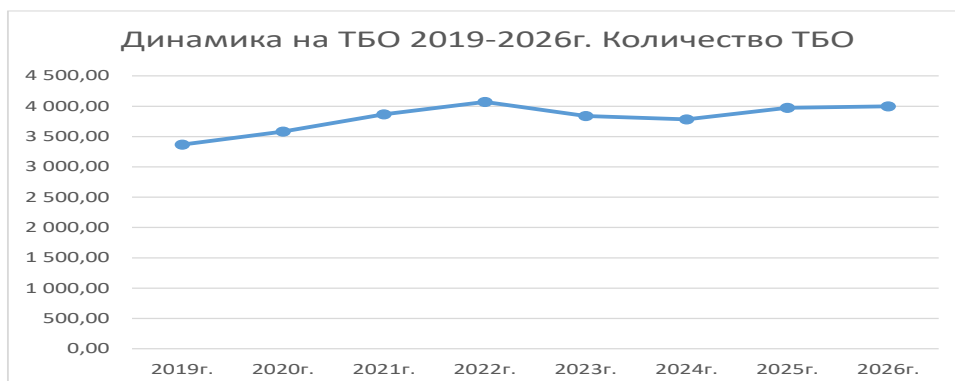
- Във връзка с влизането в сила на нов договор за възлагане на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на територията на община Чепеларе, след проведена процедура по реда на ЗОП, на 17.09.2025г. е сключен нов договор с предмет на дейност „Събиране и транспортиране на твърди битови отпадъци и поддържане на териториите за обществено ползване в община Чепеларе“. Новите договорни условия отразяват реалните разходи за изпълнение на дейностите, включително повишени цени на горива, труд и поддържане на техническия парк, както и изискванията за по-високо качество и обхват на услугата. С оглед осигуряване на финансова обезпеченост и непрекъсваемост на услугата, определянето на съответните промили на ТБО е съобразено с необходимостта от покриване на действителните разходи по управление на битовите отпадъци.

- За първи път в План-сметката за такса битови отпадъци е предвиден разход за възлагане на дейност по организирано събиране на текстилен отпадък чрез специализирана фирма. Включването на този разход представлява преходен и подготвителен етап към въвеждане на по-широкообхватни системи за разделно събиране на отпадъци на територията на общината. Мярката е насочена към намаляване на количествата депониран битов отпадък, подобряване на екологичните показатели и съобразяване с европейските и национални политики в областта на управление на отпадъците. Разходите за тази дейност са калкулирани в рамките на План-сметката с оглед поетите договорни ангажименти и необходимостта от осигуряване на устойчиво и контролируемо изпълнение на услугата.

❖ С цел осигуряване на по-високо качество на услугата и съобразяване с реалните потребности на населените места и курортните зони, е предвидено леко увеличение на кратността на сметоизвозването, което води до нарастване на стойността на услугата по сметосъбиране и сметоизвозване. Увеличението е обусловено от необходимостта от по-често обслужване на контейнерите, особено в периоди на засилено натоварване, с оглед недопускане на препълване и влошаване на санитарно-хигиенните условия. Допълнително, за курортен комплекс Пампорово изпълнителят по договора е осигурил още един специализиран автомобил за извозване на битови отпадъци, с което се гарантира своевременно и непрекъсваемо обслужване на зоната при пиково туристическо натоварване. Осигуряването и експлоатацията на допълнителния специализиран камион водят до увеличение на договорната стойност на услугата, което е отразено в План-сметката за такса битови отпадъци и е взето предвид при определяне на промилите за съответната година.

❖ Увеличението на количеството битов отпадък, който се събира на територията на общината също оказва влияние върху размера на разходите в план-сметката:

- за 2019г. – 3 366,72 тона;
- за 2020г. – 3 582,68 тона;
- за 2021г. – 3 866,98 тона;
- за 2022г. – 4 070,54 тона;
- за 2023г. – 3 838,19 тона;
- за 2024г. – 3 783,94 тона;
- за 2025г. – 3 974,25 тона – очаквано
- за 2026г. – 4 000,00 тона – прогнозно количество

В проекта на план-сметката, предложена за одобряване са включени разходите, съгласно чл. 66, ал. 1, като общият размер на предвидените разходи за 2026 г. е 2 549 112 лв., показани в Приложение № 1 и се разпределят както следва:

1. Разходи за дейности свързани със сметосъбиране и транспортирането им до регионално депо Смолян и събиране на текстилен отпадък – 921 741 лв. / 471 292 евро.

2. Разходи за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците в размер на 566 743 лв. / 289 735 евро.

3. Разходи за почистване на улични платна, площади, алеи, паркове и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване – 1 060 627 лв. / 542 312 евро.

За реализирането на тази цел въз основа на анализа на събираемостта на приходите през последните години, проектът на план-сметка за 2026 г. и във връзка със законовото изискване таксата да възстановява пълните разходи на общината по предоставянето на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа и поддържане чистота на териториите за обществено ползване, предлагаме размера на промилите на ТБО за 2026 г., както следва:

Видове услуги	2025 година		2026 година	
	граждани	фирми	граждани	фирми
I. ТБО за имоти намиращи се в гр. Чепеларе, с. Проглед и к.к. Пампорово в т.ч.:	4,5‰	8,00‰	6,5‰	9,00‰
- Разходи за дейности свързани със сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци	1,43‰	2,54‰	2,35‰	3,25‰
- Разходи за поддържане, експлоатация и мониторинг на депата за битови отпадъци и други инсталации и съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО	1,14‰	2,03‰	1,45‰	2,00‰
- Разходи за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	1,93‰	3,43‰	2,70‰	3,75‰
II. ТБО за имоти намиращи се в останалите населени места в т.ч.:	6,00‰	8,00‰	8,00‰	9,00‰
- Разходи за дейности свързани със сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци	1,91‰	2,54‰	2,89‰	3,25‰
- Разходи за поддържане, експлоатация и мониторинг на депата за битови отпадъци и други инсталации и съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО	1,52‰	2,03‰	1,78‰	2,00‰
- Разходи за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	2,57‰	3,43‰	3,33‰	3,75‰
III. За нежилищни имоти на предприятия и фирми, за които има подадена декларация според количество за стандартен съд				
1. За контейнер тип "Бобър" 1,1 куб				
- лева		9 815		13 256
- евро		5 018		6 778
-2. За кофа тип "Нева" 240 литра				
- лева		2 172		2 892
- евро		1 111		1 479

IV. Цели, които се поставят:

- Повишаване събираемостта на облога за определената такса за битови отпадъци;
- Възстановяване на разходите на общината по предоставяне на услугите по чл. 62 от ЗМДТ;
- Постигане на балансираност между приходната и разходната база, свързани с дейностите по управление на отпадъците;
- Подобряване на организацията по събиране и транспортиране на битовите отпадъци до съоръженията и инсталациите за тяхното последващо третиране.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл.21, ал.1, т.7 и ал.2 от ЗМСМА и чл.66, ал.3, т.2 от ЗМДТ, предлагам Общински съвет – Чепеларе да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

I. Одобрява План-сметката на разходите свързани с дейностите на битовите отпадъци през 2026 г., съгласно Приложения №1

II. Определя следните такси за битови отпадъци за 2026 г.:

1. За имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия и фирми:

1.1. За имоти намиращи се в населени места гр. Чепеларе, к.к. Пампорово и с. Проглед, в които общината е организираща събиране, извозване на битовите отпадъци и поддържане на териториите за обществено ползване – **6,50 промила** върху данъчната оценка, в т.ч.:

- за събиране и извозване на отпадъците – **2,35 промила**;
- за обезвреждане на твърди битови отпадъци – **1,45 промила**;
- за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване – **2,70 промила**.

1.2. За имоти намиращи се в населени места с. Павелско, с. Хвойна, с. Малево, с. Орехово, с. Студенец, с. Забърдо, с. Зорница, с. Богутево, с. Лилеково, с. Острица, в които общината е организираща събиране, извозване на битовите отпадъци и поддържане на териториите за обществено ползване – **8,00 промила** върху данъчната оценка, в т.ч.:

- за събиране и извозване на отпадъците – **2,89 промила**;
- за обезвреждане на твърди битови отпадъци – **1,78 промила**;
- за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване – **3,33 промила**.

2. За нежилищни имоти на предприятия и фирми:

2.1. За имоти намиращи се в населени места гр. Чепеларе, к.к. Пампорово, с. Проглед, с. Хвойна, с. Павелско, с. Малево, с. Орехово, с. Студенец, с. Забърдо, с. Зорница, с. Богутево, с. Лилеково, с. Острица, в които общината е организираща събиране, извозване на битовите отпадъци и поддържане на териториите за обществено ползване – **9,00 промила** върху по-високата между отчетната стойност и данъчната оценка, в т.ч.:

- за събиране и извозване на отпадъците – **3,25 промила**;
- за обезвреждане на твърди битови отпадъци – **2,00 промила**;
- за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване – **3,75 промила**.

2.2. За нежилищни имоти на предприятия и фирми, за които има подадена до 30 ноември 2025 г. декларация по чл.23, ал.1 от Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги в Община Чепеларе, таксата за услугите по сметосъбиране, извозване и обезвреждане се определя **според количеството в лева за година, за стандартен съд**, обслужван съгласно установения график, утвърден със Заповед № 432/20.10.2025 г. на Кмета на Община Чепеларе **и цена за един съд, както следва:**

- за контейнер тип „Бобър” 1,1 куб. – **13 256 лв./ 6 778 евро**
- за кофа тип „Нева” 240 л. – **2 892 лв./ 1 479 евро**
- такса за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване – **3,75 промила** върху по-високата между отчетната стойност и данъчната оценка.

Приложения:

1. План-сметка за необходимите разходи за дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, обработка на депо и поддържане на териториите за обществено ползване за 2026 година – Приложение №1

2. План-сметка за относимите за 2026 г. разходи за извършване на дейностите по предоставяне на услугите по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси – Приложение № 1а

3. План-сметка за определяне на приходите по чл.66, ал.1 от ЗМДТ в община Чепеларе по населени места за 2026 г. – Приложение №2

БОРАН ХАДЖИЕВ _____П_____

Кмет на Община Чепеларе

/ВД